

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Előfizetési felhívás

Julius elsején új előfizetést nyitunk a „Debrecenre” jelenleg öt napilap jelenik meg Debrecenben. Négy lap reggel kerül ki a sajtó alul, s az újságírás természeténél fogva, a politikai és társadalmi cikkeket kivéve — csaknem azonos tartalommal. Ezzel szemben a fővárosban és más vidéki városokban meghonosult esti sajtót városunkban csakis a „Debrecen” képviseli.

A „Debrecen” már délután 5 órakor a közönség kezeiben van és ezzel a frissességével megelőzi az egész debreceni sajtót.

Hírszolgálatunk oly tökéletesen szerveztetett, hogy a „Debrecen” minden délután kimerítően és részletesen közölheti az aznapi debreceni, fővárosi, országos és világeseményeket. Távirati és telefonutóadás alapján rendszeres és részletes az országgyűlési tudósítása a „Debrecen”-nek. Az utolsó telefonhíreket délután 4 órakor kapja a szerkesztőség, úgy hogy jelentéseink a nap legfrissebb eseményeiről is tájékozódást fogunk nyújtani.

A „Debrecen” a jövőben sem ismeri tekintélyt ott, ahol a közérdekről van szó, mert nem egyeseket, vagy csoportokat szolgál, hanem magát a nagyközönséget.

A „Debrecen” ezt a sajátos jellegét a jövőben is változatlanul meg fogja őrizni.

A város nagy ügyeit különös figyelemmel fogja kísérni a „Debrecen” s megkönyörölhetetlen és elnémitatlan szókimondással fogja tárgyalni a szőnyegre került ügyeket.

Napirendre hozza a kereskedelem nagy érdekeit; ezen a téren minden üdvös akciónak támogatója és szószólója lesz.

A debreceni ipar érdekei, a legnagyobbak úgy mint a legkisebbek, mindig hű és kész tolmácsot találnak a „Debrecenben”, amely a kenyérkeresetnek ebben a jelentékeny ágában minden eszménét, felszólalásnak, vagy panasznak készséggel áll szolgálatára.

A tisztviselők helyzetének javításáért is hathatósan küzdeni fog a „Debrecen” s itt két fő programja: a végleges fizetésrendezés és a szolgálati pragmatika.

Kiemelkedő fontosságot tulajdonítunk ama programjainknak, amely a kisebb egyszervezetek helyzetének javítását és viszonyainak rendezését célozza. Az irodák, vállalatok, kereskedések, ipartelepek alkalmazottai, a nemzeti munka napszámossai bizalommal fordulhatnak minden jogos mozgalmukban, törekvésükben a „Debrecenhez”, amely ügyükben mindig készséggel fogja teljesíteni a független sajtó hivatását.

Politikai tekintetben hívek maradunk az eddigi függetlenségi és 48-as politikánkhoz, melytől bezzünkét évtizedeken át sem a szenvedés, sem a nyomor eltántorítani nem tudott.

Ez a mi programunk. Ezek az irányelvek vezetnek továbbra is a „Debrecen”, melynek mezkülböbötetett sajtósága a tántoríthatatlan elvhűség és frissesség.

Bizalommal kérjük a jövőre is a közönség támogatását, hogy szolgálataira lehessünk az igazi kőérdeknek.

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő
főszerkesztő, felelős szerkesztő.

A moloch.

Régi, vad idők nyers igazsága: ha a békeességben akarsz élni, légy készen mindig a háborúra. Akkor termett meg ez az axioma, amikor a nemzetekben élt a hadakozásnak erős vágya. Azoknak az időknek a szokása, felfogása, műveltség nélkül valósága, gazdasági élete fogyatékossága igazolta e brutális tételt.

Most más idöket élünk. — Az élet harca könyörtelenebb ugyan, mint valaha, de gazdasági téren folyik. A hajdani véres hadjáratoknak csak oka volt a kicsi buzaszem, a mai vértelen háborúknak ez a fegyvere is. Az ágyúval, karddal való hadakozás vágya elmult. A nemzeteknek maguknak soha nincs bajuk egymással. — Más idöket élünk, más felfogások, más vágyak, más erkölcsök vezérlik a népeket. Az idézett tétel ma már lejártá magát, nincs helyük, csak a kis deákgyerek

könyvében, aki most tanulja a latin nyelv elemeit.

Azaz, hogy van még helyük más-hol is. Az uralkodók szívében, mely a legsivárabb önzéssel negligálja a milliók érdekeit s melynek legnagyobb passziója a katonasági, ha vértelen, ha véres. Van helye igen: a mi delegációnk zöld füzeteiben, melyekből egyfelől a militarizmus gögös elbizottsága ordít, másfelől a népmilliók gyötrelme, kinszenvedése siránkozik.

A hatalmak politikáját szolgáló furfangos diplomácia még mindig azon a lejárt, ostoba tételen nyargal, mert csak ezzel tudja védeni a militarizmus jogosultságát. S akármennyi igazság, hőlesség, becsületesség rejlik is a hatalmak örökös háborúra való készültességét eitelő modern, emberséges fölfogásban, a józanságnak meg kell magát adnia, meg kell lapulnia s ahelyett, hogy a katonai kiadások csökkennének, egyre fokozódnak. S ezen az állapoton egyelőre az se változtathat, hogy a függetlenségi párt bevonult a delegációba.

A napokban volt delegációk hadügyi albizottságának ülése s ezen az ülésen is emelkedtek a szörnyű terhek. A tudósításokban megdőbent a számok tömkelege. Milliók százakban és ezrekben, milliók annak a szegény munkás népnek a verejtékéből, melynek kenyérét, ruháját, utolsó csepp véréit is a militarizmus molochja eszi meg ebben a hosszú idökre megnyomorított országban.

A függetlenségi pártnak nincs módjában egyszerre megváltani a nemzetet s egyelőre nem is ebben keressük hivatását, ami hadügyi nyomorainkat illeti, hanem abban, hogy a nemzet élő tiltakozását képviselje a delegációkban. Hogy egyfelől a sok régi nemzeti panasznak nyílt, bátor szószólója legyen ebben a koros intézményben, másfelől a Pitreicheket leszállítsa arról a magas lóról, melyen eddig oly csodálatos elbizakodottsággal nyargalásztak.

legszebben tisztít

Hrabéczi Antal

2 gőzerőre berendezett ruhafestő és tisztító intézete Debrecen, Széchenyi-u. 42.

—235—x9

Csipke függönyöket

BERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

ÁZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉZŐ TERMÉSZETES HASHÁJTÓSZER.

Ebben van a függetlenségi párt nagy missziója, eltekintve a formások reformjától, mely szintén jelentős, de nem döntő jelentőségű a függetlenségi párt hivatása szempontjából. — A hadügyi kérdésekbe is bele kell vinni a nemzeti tartalmat, a nemzeti érzést és gondolatot. Biztosítani kell a magyar nemzetnek nemcsak formaszertű, hanem valóságos befolyását is a hadügyekre. Keresztülvinni azt, hogy a hadsereg ne maradjon továbbra is csak a császár, sőt a király hadserege se. Legyen a haderő nem a „Meine Armee“, hanem a mi hadseregünk. A nemzet adja, a nemzet alkotja, legyen a nemzet ereje.

A debreceni piaczimizériák.

— Cikksorozat a drágaságról. —

Lapunk hasábjain már többször foglalkoztunk azzal a tarthatatlan, a közönségre nézve rendkívül káros helyzettel, mely a mi piacunkon uralkodik. Ezuttal új szempontból világítjuk meg a kérdést, még pedig szakavatott helyről, ahol alaposan ismerik a piaczimizériákat s közvetlen tapasztalat alapján nem csak a baj okai lesznek feltüntetve, hanem a módok is, amelyekkel a bajokon segíteni s a jelenlegi abnormalis állapotokon változtatni lehetne.

Az idevágó közleményeket külön cikksorozatban adjuk.

I.

Három módját ismerem a teendőnek, melyekkel a debreceni piaczimizériák javítani, változtatni, segíteni lehetne, ha ezeket együttesen módosítanák meg.

Mindenekelőtt tisztítani kell. E tisztítás alatt annak a piszkosnak az eltisztítását értem, amit a kofák szórnak a vásárló asszonyokra.

Akárhány urind esupán azért nem jár a piacra, mert a kofák szemtelenségeinek, ocsmánykodásainak nem akarja magát kitenni Elküldi a cselédjét. A cseléd aztán duplán vásárol. Egy-két krajcár neki is kell.

A vásárlási különbözetet a cseléd annál inkább vághatja zsebre, mivel tudja, hogy

az asszonya a piacra nem jár s így a napiárak hullámzását nem ismeri, nem tudja, hogy ma mivel olcsóbb vagy drágább valami, mint tegnap volt.

Aki kényelemből nem jár a piacra, ám fizessen. Ámbár bizonyára telik, ha adósságból is. Gondoskodni kell azonban arról, hogy csupán a kofák piszkosságaitól való félelem ne tartsa vissza azokat, akik a piacra maguk is elakarnak járni.

Közvetlen tapasztalatból tudom nemcsak azt, hogy a minduntalan és minden oldalról felhangzó panaszok teljesen indokoltak és jogosak, hanem tudom azt is, hogy lehetne segíteni rajta. Nem mondom, hogy könnyen, de határozott a meggyőződése, hogy nem lenne ez a dolog olyan nehéz, amilyennek látszik.

Sokan azt hiszik, hogy a baj ott van, mert a rendőrök nem vigyáznak eléggé, kevesen vannak, vagy nem elég éberek, nem elég erősek. Téves ez a felfogás. Ha minden kofa mellé egy rendőrt állítanának, akkor is piszkolódnának azok a kofák, akiknek természetüknél fogva csak ilyesmikre van berendezve a szájuk. Rádikalus dolog csak az volna, ha a mellette álló rendőr nyomban be is tömné a szájukat, de akkor — egyebektől eltekintve — alkudni nem lehetne velük.

Némelyik kofa a rendőr előtt is fejéhez vágja az urasszonyoknak a gorombaságokat. A rendőrszaporítás tehát egymagában nem vezetne célhoz. Nem vezetne azért sem, mert a kofakiszólások rendszeren mind becsületsértők, s emiatt a rendőrök nem járhatnak el, mert a becsületsértések miatt a járásbírósi rója ki a büntetést, nem a rendőrség és a járásbírósi és csak akkor, ha van panaszos, aki a magánindítványt megteszi. De ugyan melyik urasszony szaladgál a királyi járásbírósihoz azért, hogy egy kola által rajta ejtett becsületsértés miatt elégtételt vegyen! — Ilyen száz közt egy se akad. De ha még mind a száz panaszra menne is, nem az a fő, hogy a vásárló asszonyok a gorombaságok miatt elégtételt kapjanak, hanem az a fő, hogy ne kapjanak gorombaságokat.

Preventív intézkedések kellene. Elejét venni a piszkolódásoknak. Erre egyedül hivatott fórum a — rendőrség. Nos, vajjon a rendőrség tehetne-e róla. Igen kell.

Ki kell bővíteni a piaczimizériarendeleletet, amelyben a piaczimizériák minő-

süljön a kofáknak az a piszkolódása, ami egyébként becsületsértés volna. Ebben az esetben nem kellene senkinek külön panaszt emelnie, nem kellene sem a járásbírósihoz, sem a rendőrséghez szaladnia az asszonyoknak, hanem a dolog hivatalból lévén üldözendő, a rendőr jelentése és vallomása alapján szabnák ki a büntetést, ami természetesen fokozatos lenne, hogy ne csak megtorló, de elrettentő is lehessen.

A szabályrendeletbe nemcsak azt lehetne és kellene beleírni, hogy ismételt esetben a büntetés ennyi megannyi lehet, hanem azt is, hogy harmadszori büntetésnél az illető egy bizonyos időre a piaczimizériáktól eltiltassék. Az itéletileg kimondott tilalmi idő lejártá után pedig, ha ismét elfoglalja az a kofa a helyét és újból elköveti az ezen szabályrendelet ellen való kibégást, akkor a városból tiltatik ki egy bizonyos időre, ha idegen; ha pedig debreceni, akkor a piacra való árulástól tiltatik el, előbb bizonyos időre, majd egyszersmindenkorra.

En ugy hiszem, hogy a szabályrendeletnek ilyen értelmű kibégítése és ennek a rendelkezésnek kellő körültekintéssel és szigorral való végrehajtása véget vetne annak az anomáliának, amely most tarthatatlanul uralkodik a debreceni piacon.

Ennek a szabályrendelet — kibégítésnek, melyet huszonnégy óra alatt pipafüst mellett is meg lehetne csinálni, nemcsak az a hatása lenne, ami a fokozatos és szigorított büntetésekkel: a piaczimizériáktól való időleges, majd végleges, azután a városból való kitiltásokkal következésszerűen járna, hanem meg lenne az a hatása is, hogy fegyvert és erőt, módot adna a rendőrség kezébe arra, hogy a kofapiszkolódásokat egyáltalán lehetetlenné tegyék.

A rendőrség ebben az esetben nemcsak büntetne, amit kellő szabályrendelet hiányában most nem tehet, hanem a kofát nyomban „lefűlelné“ a városbázára vinné s így a mellett, hogy azonnal megkapná a méltó büntetését, az nap délelőtt még árulni sem tudna, mivel az idő elelné a rendőrségnél. Így aztán az, akinek már olyan a természet, hogy még a büntetéstől sem fél, legalább tartana attól és befogná a száját azért, hogy amit aznap el akart adni, ne maradjon a nyakán. Vagyis hallgatna és nem piszkolódná a — saját érdekében. Ma ellenben éppen azért szemtelenkednek az urasszonyokkal leginkább, mert tudják, hogy ezek azok,

Alice.

Kis, szomorú, halovány leány volt
Svájcból került hozzánk ide,
Egy fatornyos alpesi faluból
A nagy paloták közébe.
Járt köztünk szótlan, elfogódva,
Mintha mind egy rossz álom volna
Itt nem láthat tiszta kék eget,
Elfödik a házak, fellegek.

Ugy nőtt fel, mint egy hevesi virág
Büszkén, magában, szabadon,
Senkije sincs... csak messze; valahol
Két korhadt fejfás sirhalom.
Oh miért is nem borulhat rá
Minden bánatát elsírhatná,
Hogy nem szereti senki, senki,
Pedig ő úgy tudna szeretni.

Estéknként, a kis leányszobában
Az álom mindent meghozott,
Királyfit a Hamupipókének
Míról annyit álmodozott,
S hogy reggel elröpült az álom
Ott zokogott, sirt a kis ágyon
Mig szíve fájt, kacagni kellett,
Játszani a gyermekek mellett.

Volt a szomszédban egy csinos fiú
Szőkebajszu, dőlőleg legény
A szép, barba lány megtetszett neki
Es megkezdődött a regény.
Olyan boldog volt a szegényke
A forró csókba, ölelésbe —
Azt hitte így tart ez örökké
... S egyszer aztán nem látta többé.

Tudják ugy e, mi a nóta vége:

Alice meghalt, mert szeretett
Még az újságokban is benne volt
Tan olvasták is, ugy lehet,
Tudom, ki sem búslult miatta
Tudom, senki meg nem siratta
Csak én, ki ezen az életen,
A futó álmokat kergetem.

Kúthi Sándor.

Két lánya volt a falunak . . .

Irta: Makoldy Margit.

I.

A temetőből épp most jött vissza az a pár gyászoló ember, aki özvegy Halmosyné egyetlen leányát, a szép Blankát zokogva kísérte ki örök nyugvóhelyére. Az a pár jószívű asszony, aki körülötte volt a nagy hosszú utcán, szinte ellentétet képezett azzal a vig, lármás nász néppel, amely épp most vitte a templomból a gazdag Ujlaky Antóniát és vőlegényét, Völgyi Ferkót a lakodalmas házba cigánybandakísérettel. És még inkább növelte fájdalmát annak a szegény özvegy asszonynak, aki ott ment zokogva az utca tulsó oldalán, midőn keservesen rázendítették a cigányok, hogy:

Két lánya volt a falunak, két virágja
Mind a kettő úgy vágyott a boldogságra,
Az egyiket elkisérték esküvőre,
A másikat szép csendesen kivitték a temetőbe . . .

Eszébe jutott az ő egyetlen leánya,

aki azért a férfiért, aki épp most esküdött örök hűséget pénzért annak a másik leánynak, föbe lőtte magát s szinte úgy tetszett neki, mintha gunyolódának ezzel a nótaival.

II.

Vasárnap délután történt, mikor özvegy Halmosyné a megboldogult leánya keresztanyjánál — akinek igen szép vendéglője volt — ott látta Völgyi Ferkót, a két hónapos fiatal férjet és szinte a csodálkozástól tehetetlenül állott, amidőn hallja, hogy a férfi szép bariton hangján énekl:

Azért erdő, hogy zöldeljen
Azért vihar, hogy tördeljen,
Azért a sziv, hogy dobogjon
Bánatában megszakadjon, szakadjon.

— Mit keres itt Völgyi? — kérdé özvegy Halmosyné a korcsmárosnét.

— Hát nem tudod? Völgyi megunt a feleségét — mondta a korcsmárosné — s itt veri el nap-nap után a felesége hozományát.

— És mi ennek az oka?

— Hja, szentem komámasszony, kérdezd ezt meg tőle, mert én bizony nem tudom.

Halmosyné elszántan közeledett Völgyi felé. Ez megpillantva Halmosynét, tiszteletteljesen köszöntötte.

Halmosyné dorgálólagon mondta:

— Ejnye, Völgyi, micsoda viselkedés ez? Hiszen én magam jobban embernek képzeltem!

akik ugye mennek ellenük panaszra sem a rendőrséghez, sem a járásbíróhoz.

A mostani durva elemek kísérésével a tisztogatásnak ilyen módon való véghezvitelével tisztességesebb árusítók jutnának a piacra s így nemcsak azt tennék lehetővé, hogy a háziasszonyok maguk vásárolhassanak, hogy gyakrabban járhasanak a piacra és ekkép legalább ellenőrizhessék a cselődjüket, hanem talán az árak is valamivel olcsóbbak lennének, mert a tisztességes árusítók nem állnának olyan piszkos kartellba s nem fűznének olyan uzsorát, zsarolást, mint a mostani féktelenkedők.

A piaci szabályrendelet elkészítése, illetve kibővítése a rendőrség hatáskörébe tartozik. Ha ott meg sem csinálnák — amit én nem hiszek — forduljon a polgárság a tanácshoz, a közgyűléshez, kérvényezzék és meg lesz!

H I R E K.

A debreceni diákkongresszus.

Miután péntek délelőtt a megalakulás formáságai véget értek. Megkezdtek a kongresszus legfontosabb tárgyának a Diák szövetségnek tárgyalását. — Vértés Vilmos (Budapest, műegyetem) terjesztette be a tervezetet, melynek elkészítésére a műegyetem ifjúsága már a múlt évben Kolozsvárott tartott konferencián megbízást nyert. Az alakítandó szövetség címéből az eredetileg javaslatba hozott „országos” jelzőt a műegyetem tervezete mellőzi s felette a közjogilag is szabatosabb „birodalmi” jelzőt használja. E szerint a megalakítandó szövetség címe a következő lesz: „Magyar birodalmi diák szövetség”, rövidítve: M. b. d. sz.

Miután Vértés előadó ismertetése folytán a tervezet általánosságban elfogadtatott, a mely után megkezdődött a részletes paragrafusonként való tárgyalása. Kisebbségi módosítással vagy pedig a maga egészében gyors egymásutánban fogadták el az összes paragrafusokat. Hosszasabb vitát csak a szövetség tagjai által viselendő jelvény kérdése idézett elő. Végül is a kongresszus a tervezet által ajánlott s a szövetség pecsétjével ellátott fokos jelvényt fogadtatott el azon módosítással, hogy mellette

egy mellén viselhető kis fokos is legyen. Délután fél két órakor zárta be az ülést Zsitvay elnök, a mikorra összesen 17 §-ot fogadtatott el a tervezetből. Délután 4 órakor újra összeült a kongresszus. A délutáni ülésen a tanácskozási szabályok értelmében a tárgyalást vezető elnök Mankó Sándor (Eperjes) s alelnök Lám Károly (Kolozsvár) volt.

Mankó elnök elfoglalván az elnöki széket, bejelentette, hogy következik a tervezet harmadik szakaszának tárgyalása, mely a szövetség szervezetről szól. Ennek a szakasznak tárgyalása rendkívül heves vitákat provokált, különösen a 19. §-a mely a szövetség rendes tagjairól szól. A tervezet az egyenkénti belépés alapján áll, míg többen az egyesületi alap mellett foglaltak állást. A hosszas vitában H. Kiss Pál, Kovács János, Zsitvay Tibor, Moór Jenő és Melha Armand vettek részt. Mankó elnök végre is szavazást rendelt el, a mely után a 19. § némi módosítással fogadtatott el.

Ugyancsak hosszas vitát provokált a 27. §-a mely elnyúlt a késő esteli órákig. Zsitvay Tibor indítványozta, hogy oly főiskolai hallgató, ki már más főiskolán abszolvált, ne lehessen rendes tagja a szövetségnek. Az indítvány ellen szólalt fel Kállay Miklós, Kovács J. István dr. és Gyökössy Endre. Zsitvay indítványa mellett foglalt állást H. Kiss Pál, a kongresszus szavazással vetett véget a hosszas vitának s ez elkövetkezéssel Zsitvay indítványa fogadtatott el.

A délutáni ülés este 8 óra után ért véget. Délután Letzter József lefénnyképezte a kongresszusi képviselőket.

Második nap.

Délelőtt 9 órakor nyitja meg a gyűlést Uibrich Hugó előnök. Folytatólagosan tárgyalják a Diák szövetség alapszabályait pontról-pontra, ami tekintve a sok hozzászólást és szükséges szavazást elég lassan megy. Lukács Imre és Zsitvay Tibor indítványára kimondják, hogy még nem abszolvált, külföldön élő magyar diákok rendkívüli tagjai lehetnek a Diák szövetségnek. Nagy vitát provokált az a kérdés, hogy vajjon a diák szövetségi gyűléseken minden tag birhat-e indítványozási joggal. Végre kimondták, hogy míg felszólalni minden tagnak van joga,

indítványozni csak rendes tagnak. Ez a korlátozás táros, magának, a magyar diákságnak érdekében, miután a tárgyalás folyamán ugyanis eléggé korlátozták már a magyar diákságnak a szövetségben való részvételi és aktív jogait. Ezután tárgyalás alá került a tagsági díj kérdése, majd a kongresszus megtartási idejét illetőleg H. Kiss Pál és Mankó Sándor indítványára elhatározzák, hogy október havában tartják a Kossuth serleg ünnepel együtt, ezzel kapcsolatban sport versenyeket is fognak rendezni. Minden évben tartanak kongresszust először az egyetemek abc. rendben aztán a vidéki főiskolák szintén ilyen sorban, azonban minden ötödik évben Budapesten kell tartani a gyűlést. Majd a szövetség végrehajtó szerveiről tárgyalnak és fél két órakor az elnök bezárja a gyűlést. Délután a Diák szövetség végrehajtó szerveiről fognak részletes vitát tartani. Holnap, vasárnap a kongresszus tagjai a Hortobágyra kirándulnak, este pedig a Kossuth serleg ünnepet tartják meg nagyüzabásu bankett keretében.

— **Vasárnapi istentisztelet.** Holnap, vasárnap az istentisztelet sorrendje a következő: A Nagytemplomban prédikálni fog Vargha Béla segédlelkész, a Kistemplomban Létay Menyhért segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispolytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapókerthben Kovács János népiszkolai felügyelő, a Homokkerthben Papp László főiskolai szenior.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Évzáró ünnepély.** A polgári fiúiskola f. hó 24-én vasárnap d. e. 9 órakor tartja záróünnepélyét a Kereskedelmi Tanintézet tornatermében. Ez ünnepélyre, a melyen a jutalmak is kiosztás alá kerülnek a tanulók szüleit, az iskolai felügyelő bizottság tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

— **A háziezred ünnepe.** A 39 es gyalogezrednek ma nagy ünnepe volt a custozai csata évfordulója alkalmából. Egyben az ezred 150 éves fennállásának jubileumát és megünnepelte, az árván itthon maradt egy zászlóalj. A városi tanács Kovács polgármesterrel az élén testületileg vett részt az ünnepségen. Bródból Schmidt Pál ezredes a következő táviratot küldte a polgármesternek és a főispánnak: A custozai dicsőséges ütközet előnapján, mely együvé esik az ezred 150 éves fennállásának örömünnepével, a háziezred szokott szeretettel emlékszik meg kedves szülőföldjéről és nagyságodat, mint Debrecen előjáróját szívéllyesen üdvözli. A főispán hasonló tartalmu táviratot kapott Schmidt Pál ezredestől. Kovács polgármester a következőleg válaszolt: A custozai csata évforduló napján itt tartott ünnepségen tisztársaimmal együtt résztvettem s fájlaltuk, hogy a 150 év óta több osztásban dicsőségesen hadakozott háziezredünknek csupán egy zászlóalja van itthon. Viszont üdvözöljük a távollevő zászlóaljakat. Kovács polgármester.

— **A mai ügató verseny.** A debreceni urkocsis egyesület által rendezett ügató verseny első napja van ma. Tegnap az összes benevezett fogatulajdonosok és lovak Debrecenbe érkeztek. Várakozáson fejtülinek ígérkezik a verseny, melynek különös érdekessége a négyes fogatok futama lesz. Erre a versenyre a 2000 koronás díjon kívül, még a budapesti ügató egyet hatalmas ezüst pezsgő hűtőt adott jutalmul az elsőnek beérkező fogat tulajdonosának. A versenyek délután fél 3 órakor kezdődnek.

Völgyi nem szólt. Megtáborodott attól, hogy jobb embernek képzelte az az asszony, akinek a leányát hiába üzte és könnyezve kérdezte:

— Meg tud-e nekem bocsájtani?

Az öreg asszony szelíden válaszolta:

— Istennél a bocsánat!

III.

Otthon ezalatt zokogva tördelte kezeit az a büszke gazdag nő, sehogysen tudta a lelkiismeretét megnyugtanni.

Már csak romja volt annak, ami két hónappal ezelőtt volt.

Szép alakja megtört, meggörnyedt, szeméi beestek és sötét karikákat rajzolt a sírás szeméi fölé, a busulás pedig ráncokban jelentkezett arcán.

Várta az urát. Hiába, az feléje sem néz. Minek is vette el pénzen attól a másik leánytól, aki nem tudott nélküle élni.

... Hiába is várta. Mert amíg ő siratja és várja, a férje ott sir künn egy bus öreg asszonnyal a temetőben. Siratja elvesztett boldogságát.

— Maradjon édes anyám — marasztalta Völgyi Halmosynét, midőn az haza készült.

Nem lehet fiam. Ma olyan rosszul vagyok. Érzem, hogy nemsokára én is meghalok. Szívem már nem bírja el ezt a keserűséget.

Még egyszer megölelte Völgyit és aztán kifelé indult a temetőből.

Völgyi rosszat sejtve, utána sietett, de haza már későre ért.

Mire Völgyi benyitott Halmosynéhoz, ott hevert már szélült fejjel a padlón. Azzal a revolverrel lötte magát agyon, amellyel szeretett leánya oltotta ki az életét. Völgyi közelebb lépve felemelte a revolvert és észrevéve benne még egy utolsó töltést, felkiáltott:

— Ez az utolsó nekem szól! Rajta: De nem itt, hanem ott künn a temetőben, mert örökké csak őt szerettem.

Futó lépésben haladt egyenesen a temetőbe, már megsziról kiáltva:

— Megyek hozzád Blanka, egyetlen szerelmem!

Egy tompa dördülés hasította át a levegőt és Völgyi életlenül esett össze.

... Az öreg Halmosynének az asztalán egy kis pénztáros feküdt, benne néhány forinttal és egy kis papiros, melyen az állott:

„Völgyiénének adjanak ebből énekes szerenádöt. Huzzák el neki a „Két leánya volt a falunak” 2-ik versét.

IV.

Másnap hiába várta haza Völgyiné az urát. Helyette az ablak alatt énekesek álltak meg és rákezdték, mintha tulvilágból hangzanék:

Ózvegy asszony, kedves lányod ne sirassad
Te se örülj, hogy a lányod férjhez adtad
Ki tudja a jobbik sorsot melyik érte,
Melyiknek volt lakodalmá, melyiknek a temetése.

— **Vágó Béla távozása.** A debreceni nemzetközi szocialista párt titkára Vágó Béla, akit a budapesti egyetemről kitiltottak, el-távozik Debrecenből. Tanár lesz a bögötei szocialista iskolában. Elődje Tarcai Lajos ugyanis most vonul be a szegedi államfogházba, több évi fogházbüntetését leülendő.

— **Az izr. hitközség közgyűlése.** A debreceni izr. hitközség József kir. herceg utcai nagytanácstermében 1906. évi június hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: Előző közgyűlés jegyzőkönyve. Jegyzőkönyvi hitelesítő kiküldése. Toloczko Nándor kántor elbocsátás iránti kérelme. Az esetleg megüresedő kántori állás betöltése iránti intézkedés. Polgári leányiskola felállítása. Kóser hus szolgáltatási szerződés jóváhagyása. Póthitel engedélyezése pénzzsákrény beszerzésére. Az adókiivető bizottságba egy tag választása. Fűrdősegély iránti kérelmek.

— **Beiratások.** A helybeli kegyesrendi főgimnáziumban az 1906-7. tanévre vonatkozó előzetes félévek csak az I. III és IV osztályra nézve fognak eszköztetni és pedig július 1 és 2-án d. e. 9-12 óráig. A többi osztályba való felvétel a szeptemberi beiratás alkalmával fog történni. Mint-hogy a helyiségek megfelelő nagyságuk, senkinek sem kell attól tartani (kivéve az I. III és IV. osztályt) hogy helyszűke miatt kizorul. Igazgatóság.

— **Mihalovits Gyula halála.** A főváros egyik szanatóriumában, hova gyógyulást ment keresni, meghalt Mihalovits Gyula városi tisztviselő. Az alig 36 éves ember egy hűlésből kifolyólag kapta betegségét, mely az erős szervezett emberrel gyorsan végzett. A halálhír súlyosan érintette Mihalovits Jenő gyógyszerészt, ki az elhunytban testvéröccsét gyászolja. A gyászír mélységes részvétet keltett városzerte. Arra nézve még nem történt intézkedés, hogy a temetés Budapestre szállják, vagy visszahozzák Debrecenbe örök pihenőre a korán elköltözött ifjú tisztviselő holttestét.

— **A helyi vasut felelőse.** A főkapitány a legutóbbi halálos elgázolásból kifolyólag rőndeleileg utasította a helyi vasut igazgatóságát, hogy a tehervonat közlekedésénél egy vörös zászlós ember haladjon elől, a tehervonatok az utcák torkolatainál megállani kötelesek, a külön vonatokat ugyancsak kötelesek a megállóhelyeknél vészfékelti, s végül a motorkocsi gépkezelőjénél az üvegtábla vágassák ki. A helyi vasut nem tett eleget a főkapitány felhívásának, hanem a rőndeleilet ma terjedelmes beadványban felelősezte a tanácshoz.

— **Áratósztrájk Ujvároson.** Balmazújvároson és környékén, a mezőgazdasági munkások és cselédség körében sztrájkmozgalom készült. Sőt a cselédsztrájk ki is ütött. A munkások jó része pedig a szerződésen kívül különféle mellékköveteléseket állított fel. A napokban azonban a központi járás főszolgabírója, Orosz Sándor hivatalos ügyekben Bajmazújvároson járt és a közeli tanyákból a munkások vezérférfiit magához hívatta, Orosz barátságos szavakban megmagyarázta a munkásoknak, hogy most, amikor igen jó termés mutatkozik és ebből a munkásoknak is hasznuk lesz, ne zavadják meg a munkát. Mert, ha most, a legnagyobb mezei munka idején csak pár hetet is foglalkozás nélkül töltenének, súlyos anyagi kár érné őket, aminek súlyát a télen keserve-

sen éreznék meg. A munkások vezérei fontolóra vették a jóindulatu figyelemzetést és a sztrájkba lépéstől elállottak. Kijelentették Orosz főszolgabírónak azt is, hogy ők urai maradnak szavuknak és a kötött szerződést nem szegik meg. Így tehát előreláthatólag Hajdumegye gazdái megmenekülnek a fenyegető veszedelemtől. Ma volt a komenció kimérés és minden munkás kivette a neki járó részt.

— **A kereskedő tanonciskola f. hó 24-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja, a Kereskedelmi Tanintézet tornakörében záróünnepét, melyen a jutalmak is kiosztás alá kerülnek és a bizonyítványok is kiosztanak. Ez ünnepélyre a felügyelő bizottság tagjait a Kereskedő Tanintézet tanárait és az iskolai felügyelő urakat meghívja az igazgatóság.**

— **Zilahy Gyula szerződötése.** Zilahy Gyula az agilis debreceni színigazgató erős, kifogástalan társulattal akarja az új debreceni szezonot megnyitni. Azon fáradozik, hogy a színházi bizottság és a sajtó utasításai nyomán kiegészítse társulatát. Lónyai Piroska a kolozsvári Nemzeti Színház táncos szubrettje szerződötése után a lyrai tenor szerepkör betöltésére Szalay Gyulát, a budapesti Opera, jelenleg Aradon nagy sikerrel működő tagját nyerte meg. Drámai szendének amint látszik Szakács Iluskát akarja szerződötetni, aki azonban nézetünk szerint ebben a szerepkörben még nem állja meg a helyét. Még egy buffo, egy karmester és két sugó szerződötése van hátra.

— **Debrecen a szegény tüdőbetegéért.** A budapesti szegény tüdőbeteg szanatórium egyesülete ma küldte el Debrecen város tanácsának az alapító oklevelet.

— **A kereskedő segédek vasárnapi munkaszüneté** ügyében a debreceni kereskedők holnap délelőtt gyűlést tartanak, amelyen valószínűleg megállapodásra is fognak jutni. Ez értekezletre a következő meghívót bocsajtották ki: Tisztelt Kartárs ur! Vonatkozással a keresk. ifjak társulata f. hó 24-én délelőtt 10 órára t. kartárs ur k. zseibe is jutott nyílt levelekre alulírottak folyó hó 24-én vasárnap délelőtt 10 órára t. kartárs urat a kereskedő ifjak társulata (Kossuth-utca 23) helyiségében végleges döntés céljából barátságos értekezletre tisztelettel meghívjuk. Ezen értekezlet egyedüli célja, hogy az alkalmazottak kérelmének egyetemleges megállapodással eleget tegyünk. A rőfös, vászon, kézmű, rövidáru, és női-divat üzletek tulajdonosai magunkat kötelezni óhajtuk, hogy a június, július és augusztus hónapokban a vásár vasárnapját kivéve egész vasárnap zárva tartjuk. Ezen értekezleten akik meg nem jelenének, vagy magukat bejegyzett üzletvezetőikkel nem képviseltették, távolmaradásukat beleegyezésnek fogjuk venni. Kelt Debrecen, 1906. június 22. Kartársi üdvözléssel Kardos László, Szabó Lajos és fiai, Molnár Ferenc, Zádor Lajos utóda, Nádudvary Lajos, Bartha Kálmán, Asztalos József, Bosznay J. és Társa, Donogán és Somossy. Borsos Testvérek, Löwy F., Ott. Károly, Wallerstein Fülöp fia, Shif Dezső, Krausz Gyula.

— **Az O. M. K. E. az adóemelések ellen.** Az országos magyar kereskedelmi egyesülés az adókiivető bizottságok összeállítására vonatkozólag annak idején kifejtett akciója folytatásaképpen a III-ik osztályú kereseti adó kivetésének ellenőrzését határozza el, most a kivetési lajstromok kivételével egyidejűleg tagjai és vidéki kerületei útján országos alapon vizsgálat tárgyává

tette azt a kérdést, vajjon az adójavaslatok megfelelnek-e a tényleges viszonyoknak. Minthogy a beérkezett adatok szerint a kivetési lajstromokban különösen a fővárost illetőleg az adók igen nagymérvű emelése mutatkozik, ami pedig a mai gazdasági viszonyok között merőben indokolatlan, mint-hogy továbbá az adójavaslatokban mutatkozó emelés nem szórványos, hanem végigvonul az összes előirányzatokon és ennél fogva a kincstári közegek eljárása, sem a közérdeknek, sem a helyes adózási elveknek nem felel meg és a már amugy is súlyosan megterhelt ipar és kereskedelem további súlyos megterhelését eredményezi, az O. M. K. E. sürgős előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, melyben azt kéri, hogy a kincstár részéről az adóbizottságokhoz kirendelt előadók a legnagyobb méltányossággal járjanak el és hogy a kincstári javaslatok esetleg az adókiivető bizottságok működésének rövid időre való felfüggesztésével gyökeres revízió alá vésessenek.

— **Egy fiatal leány tragikus halála.** Megdöbbentő hír tartja izgalomban az egész várost, egy fiatal, viruló szép leányt váratlan tragikus halála. Ahol csak megfordult, mindenütt szerették, ugyszólván becézték, mert szépeégével egyesült jó szíve, kedvessége a debreceni urtársaságoknak nélkülözhetetlen kedvencévé, a családnak szemefényévé tették. És ma már véghetetlen gyásza, kimondhatatlan fájdalomba borította váratlan tragikus halála nemcsak azokat, kiknek szíve hozzá legközelebb állt, özvegy édesanyját, a zokogó testvéreket, hanem mindazokat, akik csak érintkeztek vele, akik csak távolról is ismerték és a nap szerény krónikása megilletve áll meg egy szép virág korai hervadásánál. Özvegy Dusóczky Pálné, Péterfia-u. 74. sz. alatt lakik két leányával. Fia talabbik leánya Viola esütörtökön délelőtt hirtelen rosszul lett, erős gyomorgörcs miatt, Dusóczky né rögtön orvosért küldött, dr. Strelinger Győző-ért, ki morfium cseppeket rendelt a leánynak. Az orvos által előírt adag egy kissé csillapította is a fájdalmait éjjel azonban ujra oly rosszul lett, a rendkívüli heves görcsök miatt, hogy senkinek se szólva a szekrényben levő morfium és kokainból több adagot vett be. Ez természetesen nem hogy csillapította volna a fájdalmait, hanem végzetes lett rá nézve, mert a túl nagy adagtól mérgezést kapott. — A megrémült család orvosért küldött, akik meg is jelentek a beteg ágyánál Hutterai József Strelinger, Ujfalussy, Szikszay doktorok ellenmérget adtak be a betegnek, injekciót alkalmaztak, mindez azonban hiábavaló volt, mert a szerencsétlen leány két napi kínos szenvedés után, ma délelőtt 11 órakor meghalt. A fiatal szép leány tragikus halála miatt az egész városban általános a részvét a súlyos csapással sujtott család iránt, mely a leányban a család szemefényét és létfontosságát veszítette el. Temetése hétfőn lesz a Péterfia-utca 74. sz. háztól.

— **Besorozottak meg az utca rendje.** Mikor a fajúsi legényt sor alá állítják és a doktor azt mondja rá, hogy „tauglich” és mikor feltűzik kalapjaikra azt a sokszínű pántlikát, akkor azt gondolják, hogy nem parancsol nekik senki. Tizen-tizenketten összekapaszkodva járkál az utcákat, megakasztva a közlekedést és énekelnek, (hogy méltóbb kifejezést ne használjunk), ahogy a torkukon kifér. A rendőrség szemet szokott hunyni a kisebb csoportokra, hisz ritkán van sorozás, hanem azt még sem nézheti el, hogy a fűsiketítő lármá mellett a nagy csapatok az utcák forszalmát is fenntart-

Üzletemet

Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s az összes árukat melyen leszállított áron árusítom ki. **Borsos Kata.**

sák. Így történt tegnap is 12 ujjvárosi ujjancal, kiket a rendőr megszólított, hogy „esen-desebben vigadjanak,” de ezek nem akartak engedelmessé válni. A rendőr kötelességéhez híven igazolásra szolgáltatta őket, de a legények nem akarták nevüket bemondani, s így a rendőr bekísérte őket a bűnügyi osztályra, ahol igazolás után szabadonbocsátották a jókedvű ujjancokat.

— **Szívvelhűdés fürdés közben.** Ma délelőtt nagy rémületet okozott egy ember hirtelen halála a Margit fürdőben. A reggeli vonattal jött dolgozó végezei Beke György 65 éves balmazújvárosi lakos, gazdálkodó, s nygy 10 óra tájban kiment a Margit fürdőbe, hogy az óriási hőség okozta izzadságtól megszabaduljon. Először a gőzszobába ment és ott végig feküdt a padon, de pár perc múlva annyira rosszul lett, hogy eszméletét is elvesztette. A fürdő többi vendégei mikor a szerencsétlenségét észrevették, rögtön értesítették a fürdő személyzetet, kik hideg vízzel kezdték locsolni, élesztgetni, majd áthívták a kózkórházból dr. Hutirai Józsefet, de mikorra az orvos megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta. Orvosi vélemény szerint szívvelhűdés ölte meg. Hozzá tartozó a rendőrség távirati uton értesítette. Valószínűleg felboncolják.

x **Gyönyörű művészi olajfestményeket** sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi művészi festett kép állandó képművelésünkben ingyen megtekinthető 86 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 fttért, mahagoni vagy arany keretben míg a készlet tart, beszerezhető Bilkei és Radovánovics, Piac u. 59. sz. 353—x—3

x **Értesítés.** Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az Ipar kávéházat átvettém és azt megfelelően berendeztem. Főtörökvésem az, hogy a közönség igényeit teljes mértékben kielégítek. Teljesen új biliárd asztal. A legjobb minőségű kávéházi italok. Naponta cigányzene. Szíves pártfogását kérem a nagyérdemű közönségnek. Teljes tisztelettel Augurt Antal kávéház. 352—3—3.

x **Ninosen párja Mentze Henrik** újdonságok áruházának a Kossuth utca 4. szám alatt, ott minden szép, jó és olcsó. 361—x—2.

x **Modern szálloda Debrecenben.** Örökös volt a panasza, hogy a debreceni szállodák képtelenek voltak a nap-nap mellett növekedő idegen forgalomnak megfelelni. E bajon vélt segíteni Márkus Jenő az előnyösen ismert Dréher sörcsarnok és Központi szálló tulajdonosa. A Piac utca 47. számú ház emeletét hozzácsatolta a már meglévő szállóhoz. A szomszédos házat a modern kor igényeinek megfelelően szobákká alakította át s minden elképzelhető kényelemmel, pazar fényvel rendezte be. A központi szálló jelenleg 36 szobából áll. 363—20—3.

x **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361—2.

A szerbek Goluchovszki ellen.

— Szerb lapvélemények. —

— Saját tudósítónktól. —

Belgrád, június 22.

Goluchovszki gróf külügyminiszter indokolatlan Szerbia ellenes kifakadásai ellen, az összes szerb lapok kivétel nélkül órást emeltek és megtámadott országukat védelmebe vették a feketesárga diplomata ellen.

A *Pasics* kormány félhivatalosa a „Szamoprava” („önkormányzat”), valamint a volt független radikális kormány lapja „Odjek” adatokkal sikeresen megcáfolták Goluchovszki esposejának minden állítását de különösen azt, hogy Szerbia „flagrans inkorektséget” követett volna el a Monarchiában szemben a vámkonfliktus kérdésében, valamint az ágyú megrendelés kérdésében. Szerbia nem vehet ágyúkat Ausztriában, miután a tűzvérségi szakbizottság óriási többsége a Skoda ágyúk ellen volt, ezen szakvélemény pedig a kormányra kötelező. Különböző állami megrendeléseket

soha és sehol se kötik a kereskedelmi szerződés megkötéséhez. Az „Odjek” („Vizhang”) különben erősen kikel az ellen hogy független Szerbiát Bécsben osztrák tartománynak tekintsék és Bécsből parancsoljanak neki hogy mit tegyen és mit ne! Ezt közönséges sértésnek tekintik a szerbek.

A „Szrpska Zastava” („A Szerb Zászló”, a nacionalisták (leradikális ellenzékiek) lapja írja: „Szógyen, gyászlat, mely hangon beszél Goluchovszki Szerbiáról. Ily hangon nem beszél sehol és soha egy civilizált állam diplomatája és másként, b rati viszonyban levő, független civilizált államról. Goluchovszki megsértette esposejában Szerbiát és egész szerb nemzetet. Ily hangon nem szoktak beszélni egy országról, mely önmaga drága véráldozatok árán kivívta szabadságát és teljes függetlenségét senki segítségével nélkül. Legerélyesebben protestálunk a bécsi császár miniszter lakáj ily hallatlan, szemtelen kifakadásai ellen.”

A „Politika” pártönkivüli tekintélyes lap írja: „Goluchovszki miniszter és Skoda-ágyú gyár legtekintélyesebb részvényese semmi újat sem mondott beszédében és a delegátusoknak vajmi kevés igaz felvilágosítással sem szolgált. Bebizonyította csak, hogy ő egy nagyhatalmu országhoz méltó külpolitikát űz. Az egész külpolitikája a Balkán és Szerbia első helyen. Erre fele gravitál az ur, máshova és felfelé nem is megy. Minden oldalon kigolyózták a szomszédos Monarchiát, — most nagyhatalmi szerepet csak velünk óhajtja éreztetni. Minden szavában érezzük elégedetlenségét és ellenségkedését Szerbia irányában, a mi nekünk régen ismeretes, tehát ez sem — új! De legkomikusabb azon állítása, hogy Bulgária korektebbül viselkedik Szerbiánál a macedon felkelési kérdésben. Ez a tények nyílt meghamisítása, de eredmény nélkül, mert az egész világ tudja, hogy fenti állítás nem igaz. Európa nem tekintti többé Ausztriát kulturális tényezőnek a Balkánon. Egész világ tudja hogy mit akar Ausztria a Balkánon, és azért Goluchovszki bátran tovább is kerülheti tervszerűleg az — igazságot!

„Vecsernye Novosztii” írja: „Undorító jelenség, mikor egy sokkal erősebb állam minisztere ily parasztosan beszél egy kisebb államról. Ez mutatja Goluchovszkiban a gyáva embert: erősebbel szemben lealázó porban fetregő, gyengékkel szemben az Uristen szerepét akarja játszani! Mily jogon játszik az osztrák külügyi miniszterek a gyám szerepét Szerbiával szemben. Ki jogosította őket arra. Ez tiszta azurpáció, melyet mi határozottan visszautasítunk! — Goluchovszki „Szerbia flagrans inkorektségeről és illojalításáról” beszél. Ez nagy szó, nyilvános sértés és teljes valótlanság! Mi senki iránt sem vagyunk lekötelvek, mi nem vagyunk Ausztria szolgái, mi elsősorban, mint minden állam, saját érdekeinket védjük. Azért, mert nálunk az osztrák érdekek a szerb érdekek után jönnek, azért Goluchovszkinak nem volt joga a fenti kifejezést velünk szemben használni. Mi ezen szemérmetlen sértő kifejezést az arcába visszacsapjuk és protestálunk ellene. — Goluchovszkinak mégis van egy sikere. Sikertől néki az egész Balkán félsziget gyűlöletet Ausztria ellen elérni, de még többet is: maga ellen majdnem az egész monarchia népeinek, — kivéve a langyeleket és németeket, gyűlöletet, különösen a becsületes magyarokét, zudítani. Ő volt a magyarellenes bécsi áramlatnak a m. évi szeptember 24 iki hideg fogadtatás spiritus rectora. Teljes joggal támadják most őt, kedves testvéreink a magyarok. Egészen indokolva volna, ha ily gonosz osztrák lakájnak bizalmatlanságot fognak szavazni és elkergetik a miniszteri székből. Ezt teljesen megérdemelné. Magyar barátainknak kívánjuk hogy teljesüljön régi, jogos vágyunk: szakítani Ausztriával!”

A „Novi Pokret” csodálkozik hogy Goluchovszki egy szóra sem méltatta a szerb osztrák magyar kereskedelmi tárgyalások mai állását. Talán azért, mert nem merte felmenteni, hogy mily lealázó, jog-

Szerbiának. Kell hogy a delegáció kényeszerítse a feltételek megnevezését. Nevetes az állítása, hogy Macedóniában javult a helyzet és hogy Bulgária korektebb a macedon felkelés kérdésében mint Szerbia. — Goluchovszki sértései Szerbia ellen megvetést érdemelnek.

Még erősebb hangon szólnak Goluchovszkiról a „Videlo” (haladóparti közlöny), „Trgorinszki Glasznik”, „Mali Zurnal”, „Praoda stb., — összes szerb lapok a legnagyobb rokonszenv hangján beszélnek a magyarokról és forrón megköszönik a magyar sajtó magatartását Goluchovszkival szemben. Egész Szerbia a magyarokkal érez.

TAVIRATOK.

Osztrákok a gazdasági különválás mellett.

Bécs, június 23. Az alsóausztriai kereskedelmi kamara mai ülésében a gazdasági különválás mellett foglalt állást. Javaslatát öt pontba foglalta és pedig kívánja külön önálló osztrák vámterületet, az osztrák magyar bank különválását, az osztrák árukra vonatkozó kedvezményeket, az osztrák állattenyésztés érdekében teendő intézkedéseket Magyarország ellen és végül az önálló vámterület berendezéséig a vámbevételek elválasztását.

A parlament munkaprogramja.

Budapest, június 23. A képviselőház e hó 28-án formális ülést tart, amelyen Ballagi Aladár dr. a felirati bizottság előadója benyújtja a már teljesen elkészült felirati javaslatot. A legközelebbi érdemleges ülés szombaton e hó 30-án lesz. A kormány munkaterve az, hogy hétfőn július hó 1-én a felirat tárgyalását kezdik meg, aztán áttérnek a költségvetésre, mely után az autonóm vámtarifát tárgyalását veszik elő. Számítanak arra, hogy a vita nem fog hosszabb időt igényelni, úgy, hogy a képviselőház nagy nyári szünete már augusztus elején kezdetét veheti.

Az osztrák képviselőházból.

Bécs, június 23. A képviselőház vámügyi bizottsága ma folytatta az 1908. végéig terjedő kereskedelmi politikai fölhatalmazási törvény tárgyalását. Többen a szónokok közül hangsúlyozták a Magyarországtól való teljes vám- és kereskedelmi szakadást.

Magyar nyelv a közös hadseregben.

Budapest, június 23. A hivatalos lap legközelebbi száma hozza Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter körrendeletét az összes törvényhatóságokhoz, amely előírja a közös hadsereg katonai hatósága és a polgári hatóságok közt használandó levelezési nyelvet. Eszerint a polgári hatóságok magyar nyelven fognak átírni a katonai hatóságokhoz, viszont a katonai hatóságok illető nyelvével átírataikhoz a magyar nyelvű fordítást is mellékelni tartoznak.

A Dumából.

Pétervár, A Duma elfogadta Kredeski képviselő javaslatát, amelyben a kormány ellen bizalmatlanságot fejeznek ki és követelik a kormány lemondását.

Kirabolt bank.

Kiew, június 23. A birodalmi bankbanklók törtek be és 300,000 rubelt elraboltak. Három bankszolga a támadók áldozatául esett.

Közgazdaság.

Széna, szalma, takarmány (Fuchs József nagykereskedő, alapított 1882.) V., Nádor-utca 11. A hetivásáron széna és szalmában nagy behozatal és csekély kereslet volt. Eladott: középminőségű jobb és első rendű széna 240—290, muhar 330 ig, atom szalma 1.50, zupszalma 1.90, szecska 2.20 per 50 kió fuvaronként hához szállítva. Préselt széna 280—3.00, préselt szalma 1.40—1.60, 50 kilogrammként a józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonaszeműk: zab 9.75, tengeri 6.75, rozs 6.50, árpa 7.50, 50 kgként.

Tejkivitelünk Jáva szigetére. Soerabayából jelentik, hogy Jáva szigetének tej és tejtermékbevitelére évről évre emelkedik. A múlt évben 21 324 láda tejterméket vittek be a megelőző év 19 337 ládájával szemben. Ebben az emelkedésben már nekünk is részünk van, mert a magyar és osztrák termékek minőség tekintetében teljesen kiállják a versenyt s emellett olcsóbbak is, mint a külföldi termékek s így több hasznot biztosítanak az ottani közvetítőknél. A tejszállítás emelkedése már az év első hónapjaiban is igen jelentékeny volt, úgy hogy az év végéig a tavalyi mennyiségeket feltétlenül meghaladjuk.

Vasuti talpfa hiány Romániában. Bukarestből írják, hogy az ottani faipar nem sokára faliányban fog szenvedni. Ami a vasuti tölgytalpfaikat illeti, a vasutiszigetelés már most sem képes szükségletet fedezni, bár a rendes talpfa darabjért 345—375 frankot fizet. S ez a helyzet évről-évre rosszabbodni fog. Már is figyelmeztetik a tölgyerdő tulajdonosokat, hogy faanyaguk eladásával ne siessenek, mert a feldolgozásra alkalmas tölgytalpfa készletek olyan csekélyek, hogy a belföldi ipar szükségletét nem sokára külföldön kell majd beszerezni, hoott Románia most évenként 13 millió frank értékű fát visz ki. A vasutak igazgatósága a tölgytalpfa hiányra való tekintettel, bükktalpfaikat szerez be.

Közbányai sertésüzlet. Junius 23. Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 14—116 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 120—123 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 124—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126—128 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) 122—123 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) 122—125 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) 122—125 fillérig. Sertéslétszám: 1906 június 20. napján volt készlet 61 500 drb. 1906 június 21. napján felhajtott 786 darab. 1906 június 21-ik napján elszállított 406 darab. 1906 június 22-ik napjára maradt készlet 61 880 darab. A hízott sertés üzletirányzata: lanyha.

Ingatlanok forgalma Debrecenben.

Szék Sándor és neje Bacsó Erzsébet veszik a debreceni 8201 szíjkyben foglalt 360 négyszögöl Tócsa kerti szőlőt Zsima Lajos és társaitól 2700 kor.

Sovagó József és neje Kokényesi Eszter veszik a debreceni 8985 szíjkyben foglalt 318 négyszögöl Homok kerti szőlőt Gyenes József és neje Gulyás Erzsébettől 2000 koronáért.

Molnár Pál és neje Darázs Teréz veszik a debreceni 3973 szíjkyben foglalt 362 négyszögöl Homok kerti szőlőt Csudor János és neje Kozák Máriaától 5200 kor.

Dóczy Sándor és neje Nádas Eszter veszik a debreceni 5931 szíjkyben foglalt Csokonai-utca 34. sz. házat Kun József mint kiskorú gyermekei gyámjától 6200 kor.

Fajervári Sándor és neje Lóki Cecília veszik a debreceni 4329 szíjkyben foglalt 2 hold 1051 négyszögöl ujosztású földet Dalmi József és társaitól 7200.

Berger Mór veszi a debreceni 5657 szíjkyben foglalt Széchenyi utca 33. sz. házát Huazár Kálmánné Kocz Herminától 63000 koronáért.

Zsv. Boros Lajosné Kovács Sára mint kis korú gyermekei gyámja veszi a debreceni 9047 szíjkyben foglalt 300 négyszögöl Varga utca szőlőt Papp Pál és neje Szűcs Eszterrel 3200 kor.

Nyilt-tér.*

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszeregyöngéledők, vérszegények és lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ill.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: **I. Serravallo-nál**

Trieszt-Barcola.

A gyógyszárakban pedig 1/2 lit. 6. 2 K. 60 fill. 121—17 " 4 " 80 "

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók, gyomorbetegségek részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Gyermekápolásról ismertető levelet ingyen küld.

Bécs I. Biberstrasse 11.

Roncegno déltirolban a Valsugana vasut mellett. 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérzékenység, női bajok, idegesség és bőrbajok stb. ellen. Minden gyógyszárban kapható. — Elstrangu gyógyintézet

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszároda

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel. Pompás, szőlőtől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdőúttal április 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdőírásködére szívesen szolgálunk. 77—5—9. Fürdőigazgatóság

Regény-Csarnok.

Punin és Baburin.

Irta: Papp Dániel.

— Egyél Punin, — mondta — de a tea tekintetében már nem tudnám egymagamban viselni a terheket. Mert van ugyan husz krajcár, de hát abból szivarra nem marad, akkor ugyan ne is teázzunk inkább. Pfaff Mihály az asztalra dobott egy vén huszkrajcár.

— Ime a szivarra való, drága Baburin, és most már menj, lelkemnek jobb fele, bevásárolni, mert ünnep van és becukják a boltot és aztán teázn fog ma az állam és a társadalom és mindenki, csak mi nem. Indulj, indulj, Baburin, mert én már vissza nem fűzöm a bakkancsomat, ha kifűztem egyszer.

Uri Péter elment és hozott spirituszt, rumot, cukrot, teát, meg szivart. Azzal a sonkahezt látott a két sváb és úgy megette az egészséget, mintha szilvásgombóc lett volna. Vacsora után szép lassu tempóban szivarra gyújtottak és mire előkerítették valamelyik sarokból a tea-főzőt, amely pléhből volt és egy darabból volt készíve, már éppen zár a a házmester tője a kaput. Ekkor pedig egy rémes drámai bonyodalom zavarta meg az idillikus estét.

— Behorpadt a fődő, nem tudom kivenni — mondta Uri Péter.

Pfaff Mihály kivette a kezéből az egész kis bádognasját.

— Add ide, majd kifeszitem én.

Azzal kihuzta a szuronyát s a hegyét befekelt a fődő és az edény karimája közé. Szép, óvatosan kezdte csavargatni a pengét.

— Nyomd, hisz nem török el, nem penicilus!

— Nem nyomom, mert még kilököm a fenekét.

— Nyomd Punin, az én felelősségemre! A szurony azonban csakugyan nem volt penicilus és midőn Punin ur a Baburin felelő-ségére nagyobb energiához folyamodott, egyszerre csak engedett a fődő, de ugyanabban a pillanatban két nyílás is volt látható. Már pedig az sohase jó, ha egy tea-főzőn felül is van lyuk, meg alul is. A tea-forgó eset azonban csakugyan két lyukat mutatott, kivált mivel a másodikat a szurony hegye a ul ütötte, az edény szélén, közel a fenékhez, ott ahol az Uri Péter felelőssége nem tejtett ki valami nagy ellenállást.

— Alló, mondta Uri Péter és megcsóválta a fejét.

— Máskor, tisztelt barátom, ha tanácsokat osztogatsz, ne az erkölcsi törvényre gondolj, hanem a testek tehetetlenségére.

— Nem baj, mondta Uri Péter és ismét 6 vette ki Pfaff Mihály kezéből az edényt. Majd megreperáljuk.

Azonban bolond a világ folyása. Ha ugyanis valamely milliomosnak a lokomotívja romlik el, akkor a gépet egyszerűen elküldik a javító műhelybe és könnyű szerrel megjavítják; ellenben ha egy szegény diáknak romlik el a tea-főzője, akkor alszik a modern technika mélyén. Uri Péter forgatta a kis bádognasját meg nyomogatta, meg szitkozódott: Pfaff Mihály mérgesen levágta magát a pamagra és nézte a Baburin kintolását. Az meg végre is földhöz vágta az egész masinát:

— No hát nem teázzunk!

— De bizony teázzunk — mondotta Pfaff Mihály. A kályhán forralunk vizet.

— Uri Péter előre nyomta a fülét.

— Talán rosszul hallottam? Vagy csakugyan azt méltóztatik hinni, hogy én szénkereskedés vagyok?

— Ha szén nincsen, fával fűtünk.

— Nincsen fá, — dörmögte Uri Péter.

— Itt van a sonka-ládája. Szédaraboljuk.

— Nincsen balta. — Dörmögte Uri Péter.

Punin kedvetlenül csettintett a nyelvvel.

Azuán félrehuzta a függőnyt és elkezdett könyörögni:

(Folytatjuk.)

Megérkeztek

a tavaszi idény újdonságok:

Női ruha és costum sejmek

hozható legújabb diszek.

Bluz sejmek, Divatos gyapjú delinek

gyönyörű választékban

Fekete gyászkelemekben

állandó nagy raktár

jutányos szabott árakon

SZABÓ LAJOS FIAI

108-x-86 DEBRECEN 2

(Vászon, divat és szőnyegáruház)

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

14—16

éves **FIU**

küldöncnek felvétetik

a kiadóhivatalban.

32 éve.
Első-védjegy.
Evi gyártás 82.000 kerékpár

171-15-14.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Egyedüli képviselő **Keszler A. Debreczen**

Gyenge a fejlődésnél vagy a tanulásnál vissza meradt gyermekek ugyint vérszegények magat bágyadtnak érző és ideges tuleröltetett munkaság, könnyen ingerlő, korán kimerült felnőtek erősítő szervek nagy eredménnyel használják. a

Dr. Hommel Haematogent az étvágy fokozódik, a szellemi és test-erők gyorsan fejlődnek, az összes idegek erősödnek.

Kérjenek határozottan valódi **Dr. Hammel féle Haematogent**, és ne hadjuk magunkat utánzatoktól félre vezetni. 262-x-8.

Előpatak

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor, vese, hólyag és a méh hurutus bántalmainál. máj és lépajoknál, köszvény és csuznál, aitesi pangásoknál valamint bármely az idegeség alapján fejlődő betegségnél. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötvve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézeti, keelés, masszázs, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fe. Fürdő-idegy május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidegyben (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy és zenedijnek fele fizetendő, lakások 50 %-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön eventként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Szé-küldési hely Előpatak. de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 342-4-4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármí mosási célra, ugymint:

száját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

ami egyáltalában mosva lesz.

Vezérzsó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György ur Auszigban bárkinek, a ki bobizonyítja, hoey szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a **FÖLDES-féle**

MARGIT-CRÊME

csodás hatásu arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szikosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatu vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrisztárlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsirus tapinta'uvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégeynek 2 korona, kis tégeynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcváz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176-10-8

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. L. Kovách Nándor, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerterakban.

Egy célom van!

Hogy mindenki meggyőződjön országszerte ismert olcsóságomról! — A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni megszabad!

Megvenni nem muszáj!

Ingyen adok!

5 frtos bevásárlásnál egy bármilyen fénykép utáni nagyobbitást (a minek bolti ára 20 kor.) csupán a diszes papir keretért fizetendő 1 frt 50 kr.

Ezen alkalommal a raktáromban felhalmozódott igen szép és egyegül nálam kapható legujabb divatu áruknak az árait még mélyebbre szállítottam le, mint eddig voltak.

Ujdonságok folyton érkeznek!

111-x 49

Löwy F.

Üzletem: Piacz-u. 24. szám alatt van, a Fehérló szálloda alatt, a kistemplommal szemben. A kirakat sötét kékre van festve.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetk. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
DEBRECEN
Munkásszolgálatának
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Hölgyek!

Hüség, discret rabszolga lenne nemes foglalkozásu, csinos fiatal ember azon uri nőnek, aki hajlandó volna érte némi áldozatot hozni. „Rabszolga” jelígyével ellátott levelet a kiadóhivatal — továbbít.

Kiadó bolt

1 szoba, konyhával Csapó utca 28 szám alatt, Érkezzeni Piac u. 44 szám alatt az ügyvédi irodában.

Jó házból

való fiu fodrász tanulóul ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Utánvételes

esomag postá könyv fél-ében kapható a kiadóhivatalban. Piacz u. 9. sz

Kiadó bolt

Késes utca 11 szám alatt. Tudakozódní ugyanott. 350—10—6.

Egy

vaskonyha jutányos áron eladó Kémalom utca 17.

Megbízható

és jó családból való fiu füszerkereskedő tanulóul felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében pisce-u 31 szám. készülnek: egyszerű és diszes könyvbe-kötések, bőr, Püás papi-képek, dobozok, tárcák tárcá javítások stb. 360—x—3.

Honi gyártmányu

Barten, Batiszt és Delinek,

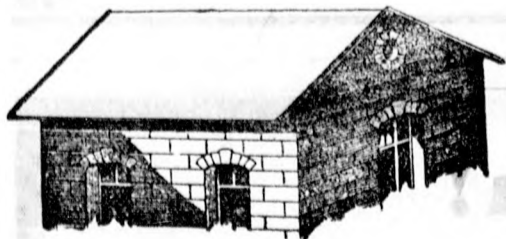
továbbá: 248-x-53

Hímzett Batiszt és Vászón Ruhák

nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat-árúházában
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Biehn János

asphalt-fedőlemezeinek

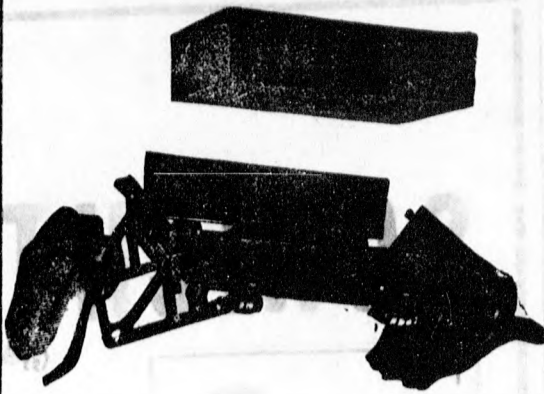
egyedüli raktára. 365—3—1.
Építkezési anyagok, főzőedények. Flaubert fegyverek kertipadok, vízfecskendők

Sesztina Lajosnál

DEBRECEN, Piac-utca 23. sz.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rñ. D. K.
264—6-5

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brostürák ingyen és bérmentve.

BRÁZAY

SÓSORSZESZ

egészségi és kozmetikai szempontból feltűlmlhatatlan.

Brázay-féle kölni-viz

az illatszerek legkiválóbbja.

Brázay-sósorszesz

nélkülözhetetlen hárszer.

181—4—3

Ha egészséges és hosszú életü akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti” gyógysavanyúvizet

Magyarország giesshüblje !!

ize és gyógyhatása páralian.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemü hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállitva:

1 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt	34 fillér
üvegeket visszavesszük:	12 „
1/2 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt	23 fillér
üvegeket visszavesszük:	7 „

Főraktár Debreczen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.
Telefon. 332

128—x—26.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Benzin-lokomobil. Szívó-gázmotor.

elsőrendü gyártmány kedvező fizetési feltételek mellett. 1—2 fillér üzem költség

Árjegyzékek ingyen.

Több mint ezer gép üzemben.